

Skattelegging i en digital og global økonomi

Skatte- og avgiftsreglene er grunnleggende for reguleringen av samfunnet. For det første fordeler de finansieringen av offentlige goder som helsevesen, skole, veier, rettsvesen, forsvar og trygdeytelser mellom innbyggerne. For det andre brukes skattereglene som middel til økonomisk utjevning, for eksempel gjennom progressive skattesatser. For det tredje brukes de til å styre innbyggernes atferd, for eksempel gjennom miljøavgifter.

Det er til enhver tid behov for skatterettslig forskning som kan bidra til å avklare hvordan gjeldende skatte- og avgiftsregler skal forstås. Slik forskning er viktig for å sikre gode løsninger på rettslige tvister og for at reglene skal bli mest mulig forutsigbare og enkle å håndtere for skattytere, myndigheter og domstoler. Skatterettslig forskning tar også sikte på å bistå lovgiver i å videreutvikle regelverket. Dagens skattesystem står spesielt overfor utfordringer når det gjelder den økte globaliseringen og digitaliseringen av samfunnet, og hvor behovet for nytenkning er stort. Forskergruppen i skatt og avgift ved UiB arbeider for å sikre et tungt forskningsmiljø på skatterettens område som bidrar med vesentlige funn både når det gjelder innholdet av gjeldende regler og ideer for nytt regelverk.

Noen eksempler på utfordringer som skattesystemet står overfor som følge av digitaliseringen og globaliseringen av samfunnet er:

- hvordan de vanlige skattereglene skal tolkes og eventuelt tilpasses nye former for økonomisk aktivitet, transaksjoner, teknologier og internasjonale avtaler,
- hvordan man skal løse utfordringer knyttet til innhenting av faktisk informasjon, for eksempel ved at skattytere har verdier eller inntekter skjult i digitale plattformer eller lavskatteland.
- hvordan digitale løsninger og nye teknologier kan benyttes til å effektivere skattefastsettingen og innkrevingen uten å komme i strid med rettsikkerhets- og personvernregler, og
- hvordan skatteregelverk kan benyttes som insentiv til å få til miljøvennlige løsninger på globale klimautfordringer.

Prosjektet om «skattelegging i en digital og global økonomi» som denne prosjektbeskrivelsen gjelder, er ment å bygge videre på et pågående prosjekt om «Skatterettslige grunnbegreper i en ny tid» som er finansiert av Skatteetaten og UiB. Prosjektet vil legge til rette for at vi kan beholde og styrke det gode miljøet vårt og prestere fremragende forskning i mange år fremover. Med nettverksstøtte vil vi kunne ha tettere samarbeid med andre institusjoner og forskere, og arrangere store konferanser og PhD-seminarer på jevnlig basis. Slike opplegg gir synergieffekter til hver enkelt forskers arbeid ved at de får innspill, impulser og nye sparringspartnere og opplever forskerjobben som mer interessant og givende. Nettverksstøtten vil også hjelpe oss i posisjonering for å søke eksterne midler til postdoktorstillinger for personer som i dag er stipendiater, og som det er avgjørende for miljøet å holde på etter at de har avlagt doktoravhandling. Vi har konkrete planer om å søke støtte om to postdoktorstillinger til Forskningsrådet under porteføljeområdet Velferd, kultur og samfunn og til NordForsk i 2026.